

การพัฒนาพันธุ์ข้าวโพดข้าวเหนียวหวานสีชาวลูกผสมชั่วที่ 1 พันธุ์ “ฉัตรเงิน F1”
Development of White Glutinous Sweet Corn, “Chat Ngeun” F1

ธวัช ลวะเปารยะ¹ และ ปรีชา โพธิ์ปาน²

บทคัดย่อ

โครงการสร้างพันธุ์ลูกผสมสองชั้น อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้สร้างประชากรข้าวโพดข้าวเหนียวหวานสีชาวลูกผสม (ae wx su₁) ซึ่งการสร้างได้ดำเนินการไป 3 สายงาน การพัฒนาพันธุ์โดยสายงานแรก สร้างประชากรข้าวโพดข้าวเหนียวหวานสีชาวลูกผสมเปิดพันธุ์ “ฉัตรเงิน” (as wx su₁) จากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างข้าวโพดข้าวเหนียวหวานสีชาวลูกผสมพันธุ์พื้นเมือง “ฝักบัว” (as wx su₁) กับข้าวโพดข้าวเหนียว Philippine glutinous DMR (ae wx) แล้วคัดเลือกลูกผสมให้มีลักษณะทางพืชสวนดีเด่น และให้มีคุณภาพในการรับประทานฝักสดดีขึ้น ด้วยการคัดเลือกแบบ “วงจร” (S₁ recurrent selection) รอบการคัดเลือกที่ 1 แล้วนำมาสกัดสายพันธุ์แท้ (Inbred lines) สำหรับสายงานที่ 2 และที่ 3 ได้สร้างประชากรข้าวเหนียวหวานสีชาวลูกผสมเปิดด้วยการผสมข้ามกันระหว่าง ข้าวโพดหวานสีชาวลูกผสม gene su₁ จากต่างประเทศสองพันธุ์คือ “Silver Queen” และ “Platinum Lady” กับข้าวโพดข้าวเหนียวหวานสีชาวลูกผสมพันธุ์ “ฉัตรเงิน S₁C₁” (ae wx su₁) แล้วจึงสกัดสายพันธุ์แท้ (Inbred lines) จากประชากรลูกผสมทั้งหมด ให้มีคุณสมบัติทางพืชสวนดีเด่นและมีคุณภาพในการรับประทานฝักสดสูง เพื่อนำไปใช้ในการสร้างพันธุ์ข้าวโพดข้าวเหนียวหวานสีชาวลูกผสมชั่วที่ 1 พันธุ์ “ฉัตรเงิน F₁” ที่มีลักษณะเมล็ดสด นุ่ม กรอบหวาน ให้ผลผลิตสูง ทนทานต่อสภาพแวดล้อม สามารถปลูกและให้ผลผลิตสูงสม่ำเสมอตลอดปีในประเทศไทย

¹ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

²งานพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา 24120